

НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖЕНО
В.о. ректора інституту
Тріпак М.М.
_____ 2021 р.
Мудря

КОНЦЕПЦІЯ РОЗВИТКУ
НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ
«КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ІНСТИТУТ»

Розглянуто і схвалено на засіданні
Вченої ради інституту
Протокол № 1 від «1» *листопада* 2021р.

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Концепція розвитку Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (далі – Концепція, Інститут) є документом, що визначає основні параметри розвитку Інституту та Відокремленого структурного підрозділу Кам'янець-Подільський фаховий коледж Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (Далі – Фаховий коледж) на найближчі десять років, забезпечуючи їх системний і цілеспрямований характер.

1.2. Концепція розроблена з метою встановлення пріоритетів (стратегічних напрямів), принципів, завдань і механізмів розвитку Інституту та Фахового коледжу як навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти та закладу фахової передвищої освіти, які здійснює підготовку, перепідготовку й атестацію фахівців різних рівнів вищої та передвищої освіти, педагогічних, науково-педагогічних і наукових кадрів, як з відривом, так і без відриву від виробництва; проводить фундаментальні та прикладні наукові дослідження; є провідним науково-методичним центром, який має відповідний рівень кадрового і матеріально-технічного забезпечення, сприяє поширенню наукових знань та здійснює культурно-просвітницьку діяльність в освітній сфері, та особливо у сфері інклюзивної освіти.

1.3. Концепція ґрунтується на основі положень:

- Конституції України;
- Закону України “Про освіту”;
- Закону України “Про вищу освіту”;
- Закону України “Про фахову передвищу освіту”;
- Закон України від 05.06.2014 № 1324-VII «Про внесення змін до деяких законів України про освіту щодо організації інклюзивного навчання»;
- Закон України від 23.05.2017 № 2053-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про освіту» щодо особливостей доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг»;
- Національної стратегії розвитку освіти в Україні на період до 2021 року;
- Указ Президента України «Про заходи, спрямовані на забезпечення додержання прав осіб з інвалідністю» від 13.12.2016;
- Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій” від 23 листопада 2011 р. №1341;
- Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545;
- Постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 617 «Деякі питання створення ресурсних центрів підтримки інклюзивної освіти та інклюзивно-

ресурсних центрів»;

– Наказ Міністерства освіти і науки України від 03.05.2018 № 447 «Про затвердження Примірного переліку обладнання для оснащення кабінетів інклюзивно-ресурсного центру»;

– Наказ МОН України від 22.03.2018 № 271 «Про затвердження Примірного переліку корекційних засобів навчання та реабілітаційного обладнання для спеціальних закладів освіти»;

– Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2010 № 912 «Про затвердження Концепції розвитку інклюзивного навчання»;

– Лист МОН України від 05.08.2019 №1/9-498 «Методичні рекомендації щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020 н.р.»;

– Лист МОН України від 06.08.2018 № 1/9-485 «Організаційно-методичні засади освітнього процесу у спеціальних закладах освіти в 2018/2019 навчальному році»;

– Лист МОН України від 13.08.2014 № 1/9-414 «Про забезпечення безперешкодного доступу до навчальних закладів»;

– Статуту Інституту.

2. ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ТА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

2.1. Інститут та Фаховий коледж у своїй діяльності зорієнтований на збагачення національно-історичних культурно-освітніх традицій і максимальне використання соціокультурних, соціально-економічних та регіональних можливостей м. Кам'янця-Подільського, Хмельницької області та в цілому України з врахуванням особливостей інклюзивної освіти.

2.2. Основними орієнтирами для розвитку Інституту та Фахового коледжу є:

- візія Інституту та Фахового коледжу;
- місія Інституту та Фахового коледжу;
- основні завдання Інституту та Фахового коледжу;
- пріоритети розвитку (стратегічні цілі) Інституту та Фахового коледжу.

2.3. Візія Інституту та Фахового коледжу – цілісна система підготовки та підвищення кваліфікації фахівців в умовах розвитку інклюзивної освіти, що відповідає наявним суспільним потребам, формує майбутні потреби та є конкурентоздатною на ринку освітніх послуг України.

2.4. Місія Інституту та Фахового коледжу – сприяти розвиткові системи інклюзивної освіти та науки шляхом підготовки, перепідготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства.

2.5. Основні завдання Інституту та Фахового коледжу:

- надавати високоякісну освіту, яка будується на принципах гуманізації та толерантності, демократизації, практичності і прагматичності, неперервності і варіативності, адаптивності та оптимальності;
- забезпечувати підготовку висококваліфікованих фахівців (з урахування їх особливих освітніх потреб) для органів державної влади; суб'єктів господарювання; освіти, науки і культури; здатних себе реалізовувати у суспільстві та постійно навчатися впродовж життя;
- всебічно розвивати фундаментальні й прикладні наукові дослідження у сфері інклюзивної освіти;
- виховувати гармонійно розвинену особистість, патріота Української держави як складової частини суспільства та світового співтовариства;
- формувати соціально активну толерантну людину з високими духовними якостями, яка здатна до саморозвитку і самовдосконалення;
- забезпечувати високу функціональність молоді (в т.ч. з особливими освітніми потребами) в умовах, коли зміна ідей, знань і технологій відбувається набагато швидше, ніж зміна покоління людей;
- виробляти у здобувачів здатність до свідомого й ефективного функціонування в глобалізованому, інформаційному суспільстві, в умовах зростаючої комунікативності життя та інформаційної насиченості середовища життєдіяльності, навчити здобувачів вчитися протягом усього життя;
- поступово інтегруватися у світовий освітянський простір, одночасно зберігаючи кращі традиції вітчизняної системи освіти.

2.6. Регіональна місія Інституту та Фахового коледжу полягає в тому, що вони повинні стати провідними центрами інклюзивної науки, освіти та культури Поділля.

2.7. Соціальна місія Інституту та Фахового коледжу полягає у формуванні прогресивної, демократичної, гуманістичної, соціально-політичної думки, щодо інклюзивних процесів у соціумі.

2.8. Стратегія розвитку Інституту та Фахового коледжу передбачає розробку низки окремих програм: розвитку інклюзивної науки, дистанційної освіти, системи неперервної освіти, розвитку наукової бібліотеки, маркетингу освітніх послуг, мультикультурної освіти. Також завершення програми інформатизації процесу навчання та викладання, процесу управління Інститутом, Фаховим коледжем, діяльності всіх підрозділів і середовища функціонування Інституту та Фахового коледжу.

2.9. Пріоритети (стратегічні цілі) розвитку Інституту та Фахового коледжу:

- підвищення якості освітніх послуг Інституту та Фахового коледжу і

забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам;

- модернізація освітніх програм та навчальних планів, змісту навчання Інституту та Фахового коледжу;

- запровадження в Інституті та Фаховому коледжі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання з урахуванням особливостей політики інклюзивної освіти;

- посилення науково-експертного супроводу розвитку системи інклюзивної освіти;

- забезпечення ефективної взаємодії та співпраці із замовниками і клієнтами послуг Інституту та Фахового коледжу;

- активізація діяльності Інституту та Фахового коледжу в міжнародному та європейському освітньому просторі.

3. ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ТА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

- гуманізація інклюзивної освіти;

- студентоцентризм;

- партнерство;

- відповідність суспільним потребам;

- ефективність, результативність і економічна доцільність діяльності;

- інноваційність та орієнтація на інноваційні технології;

- мобільність здобувачів, науково-педагогічних та педагогічних працівників;

- цілісність;

- сталість;

- відповідність світовим і вітчизняним стандартам якості інклюзивної освіти;

- забезпечення справедливого доступу до вищої освіти;

- відкритість.

4. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ТА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

4.1. Основною метою цієї Концепції є розробка заходів для забезпечення умов з підготовки фахівців, педагогічних, науково-педагогічних і наукових кадрів вищої кваліфікації. У відповідності до вимог визначених Національною стратегією розвитку освіти на 2012-2021 роки та Програми економічних реформ Президента України на 2010-2014 рр., Інститут нового типу (навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти) та Фаховий коледж покликані виконувати завдання щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняної інклюзивної освіти та її системної інтеграції в єдиний європейський освітній простір.

4.2. Світовий рівень якості інклюзивної освіти й відповідних наукових досліджень є загальнонаціональним пріоритетом, і його забезпечення є першочерговим завданням Інституту та Фахового коледжу. Єдність розвитку освіти й науки є визначальним чинником реформування суспільства.

Основними завданнями Інституту та Фахового коледжу в освітній сфері є:

4.3. Інституційний розвиток Інституту та Фахового коледжу

Місце Інституту та Фахового коледжу, нові завдання, які перед ними стоять, вимагають інституційних, структурних змін у них, а також підвищення ефективності управління ними. При цьому необхідно:

- відкривати нові освітні програми по відповідним спеціальностям, які відповідають потребам держави, суб'єктів господарювання та суспільства;
- поєднувати колегіальність із персональною відповідальністю за доручену справу, підвищувати ефективність роботи Вченої Ради, апарату управління, всебічно розвивати самоврядування;
- передбачити систематичну звітність про роботу та контроль за прийнятими рішеннями на рівні адміністрації, регулярні звіти керівників структурних підрозділів про свою роботу на засіданнях, Вченій та Методичній Радах;
- удосконалити вертикальну управлінську структуру (ректор/директор – структурні підрозділи);
- забезпечити планомірність структурної перебудови управління, створення нових структурних підрозділів (факультетів, кафедр, циклових комісій);
- підвищити роль кафедр та циклових комісій, активізувати їх інноваційну, навчальну й наукову роботу.

4.4. Підвищення якості освітніх послуг Інституту та Фахового коледжу і забезпечення їх відповідності національним, європейським і міжнародним фаховим стандартам:

- постійно здійснювати модернізацію інклюзивної освіти відповідно до вимог часу й інтеграції в європейський освітній простір;
- удосконалювати ступеневу освіту, реалізувати європейську систему академічних ступенів “бакалавр - магістр” з урахуванням потреб ринку праці і суспільства;
- відповідно до вимог ринку освітніх послуг відкривати нові перспективні освітні програми, розширити номенклатуру спеціальностей заочної та дистанційної освіти;
- вдосконалювати процедуру адаптації варіативних складових програм підготовки фахівців з урахуванням потреб ринку праці та запитів роботодавців;
- розширити спектр послуг довузівської підготовки;

– проводити моніторинг роботи кафедр та циклових комісій з питань організації навчального процесу з подальшим аналізом та встановленням рейтингу їх діяльності;

– систематично проводити наради-семінари з фахівцями з навчально-методичної роботи з питань ефективності організації навчально-виховного процесу;

– забезпечити відповідність освітніх послуг державним стандартам і європейським вимогам до якості знань при входженні в єдиний освітній простір. Поступово впроваджувати Європейську систему стандартів перебудови схеми організації навчального процесу;

– розробити маркетингову стратегію просування на ринку своїх освітніх послуг та ринку праці, вивчати ситуацію та узгодження потреб цих ринків: пошуку соціальних партнерів, замовників кадрів, створювати для них систему інклюзивної освіти;

– продовжувати моніторинг оцінки здобувачами якості освітніх послуг Інституту та Фахового коледжу;

– впровадити системний підхід щодо рейтингу науково-педагогічних та педагогічних працівників Інституту та Фахового коледжу та його врахування для мотивації науково-педагогічного та педагогічного персоналу;

– посилити практико-орієнтоване спрямування навчання в Інституті та Фахового коледжу шляхом тісної співпраці з фахівцями баз практик;

– проводити моніторинг формування контингенту та аналіз відрахування, переведення та поновлення здобувачів.

4.5. Модернізація освітніх програм та навчальних планів, змісту навчання Інституту та Фахового коледжу:

– здійснювати аналіз наявних освітніх програм та навчальних планів Інституту та Фахового коледжу з метою їх систематизації, узгодження, актуалізації змісту відповідно до потреб системи інклюзивної освіти та забезпечення наступності підготовки фахівців і випереджувальної ролі інклюзивної освіти в суспільному розвитку;

– розробити та запровадити в Інституті та Фаховому коледжі підготовку фахівців з врахуванням регіональних потреб та запитів.

4.6. Запровадження в Інституті та Фаховому коледжі інноваційних підходів, форм, методів і засобів навчання:

– забезпечити впровадження державних, галузевих і інститутських стандартів підготовки фахівців з урахуванням європейського рівня вимог до якості вищої та інклюзивної освіти;

– модернізувати освітніх програми та навчальні плани, забезпечуючи їх

зближення з освітніми програмами та навчальними планами європейських та закладів вищої освіти інших країн;

- забезпечити впровадження європейської системи організацій навчального процесу, що повинно сприяти мобільності здобувачів різних закладів вищої освіти на європейському освітньому просторі;

- впроваджувати стандартизовані методики кількісного та якісного оцінювання знань здобувачів, оптимізувати методику та провести апробацію критеріїв оцінювання якості професійно-практичної підготовки випускників у форматі “Знання - уміння - навички”;

- формувати у здобувачів практичні навички з обраної спеціальності, удосконалювати зміст, форми й ефективність навчальних і виробничих практик;

- гармонійно поєднувати теоретичні знання з практичними вміннями;

- доповнити бази даних підприємств й організацій щодо проходження практичної підготовки здобувачів.

- підвищити роль самостійної роботи здобувача й консультацій науково-педагогічних та педагогічних працівників. Сприяти тому, щоб навчання ставало більш індивідуалізованим, спрямованим на потреби конкретного здобувача, з врахуванням його особливих освітніх потреб, більш актуальним, максимально наближеним до реальних потреб суспільства, значно глибшим та прагматичним;

- забезпечити інформатизацію процесу навчання і викладання, яка сприятиме зростанню якості освітянських послуг і конкурентоспроможності Інституту та Фахового коледжу;

- постійно оновлювати програмне та навчально-методичне забезпечення процесу навчання з урахуванням сучасних вимог, актуальності та поповнювати сервери та хмарні служби Інституту та Фахового коледжу навчальними і науково-методичними матеріалами, забезпечити доступ до нього всіх структурних підрозділів; використовувати можливості Інтернет для організації системи дистанційного навчання на основі телекомунікацій, застосування мультимедіа в дистанційному навчанні, а також створення електронних навчальних курсів;

- забезпечувати конкурентоспроможність випускників шляхом якісно-високої підготовки;

- створювати комп'ютерні технології навчання, спеціалізоване програмне забезпечення, мультимедійні електронні підручники;

- продовжити вдосконалення в Інституті та Фаховому коледжі дистанційної форми навчання;

- вдосконалити у навчальному процесі Інституту та Фахового коледжу тренінгові технології з використанням інтерактивних методів навчання на основі

особистісно та компетентісно орієнтованого підходів;

- модернізувати в Інституті та Фаховому коледжі єдиний внутрішній стандарт щодо створення навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін і курсів;

- вдосконалити електронну бібліотеку в Інституті та Фаховому коледжі із забезпеченням віддаленого доступу до електронного каталогу й електронних джерел;

- постійно вивчати стан і потреби щодо зміцнення й осучаснення навчальної бази.

4.7. Розвиток наукового потенціалу:

- здійснювати підготовку кадрів для потреб Інституту та Фахового коледжу, Хмельницької області, Подільського регіону та України;

- розширювати форми науково-дослідної роботи через інтеграцію інклюзивної науки і вищої освіти, зокрема шляхом створення перспективних науково-дослідних підрозділів;

- забезпечувати підтримку існуючих і формування нових наукових шкіл;

- здійснювати підтримку наукових досліджень молодих учених і обдарованих здобувачів, проведення олімпіад, конкурсів студентських наукових робіт і розробок.

4.8. Сприяння розвитку студентського лідерства та організації дозвілля:

- формувати позитивний імідж здобувача, який відповідає сучасним стандартам вищої школи;

- підвищувати культуру лідерського служіння та розвивати ініціативи здобувачів через систему студентського самоврядування;

- створювати умови для реалізації творчого потенціалу і соціальної активності здобувачів та їх адаптації у суспільстві в умовах інклюзії.

4.9. Забезпечення інтернаціоналізації:

- реалізовувати міжнародну співпрацю у сферах освітньої та наукової діяльності;

- здійснювати організаційний розвиток Інституту та Фахового коледжу на основі провідного міжнародного досвіду;

- сприяти міжнародній сертифікації інституту для забезпечення унікальності й високого попиту його освітніх послуг;

- розширювати діапазон пошуку іноземних партнерів (закладів вищої освіти, дослідницьких установ, організацій та фондів) та підписання угод про співпрацю з метою надання науково-педагогічному та педагогічному складу та здобувачам Інституту можливості отримати міжнародний освітній та науковий досвід.

4.10. Інформування громади та відкритість:

- поширювати інформацію про діяльність Інституту та Фахового коледжу,

реалізацію їх проєктів з урахуванням інклюзивної науки та освіти, у тому числі й через постійну оперативну взаємодію з прес-службами органів державної влади та громадськими організаціями;

- організувати систематичну роботу друкованих та електронних ЗМІ і сайту Інституту та Фахового коледжу;
- забезпечувати виставкову діяльність Інституту та Фахового коледжу;
- рекламувати і просувати Інститут та Фаховий коледж та його структурні підрозділи на ринку освітніх послуг з урахування інклюзії, формувати позитивний імідж Інституту та Фахового коледжу.

5. ОСНОВНИМИ МЕХАНІЗМАМИ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ ТА ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ Є:

5.1. Розвиток автономії Інституту та Фахового коледжу.

5.2. Підвищення кваліфікації персоналу та корпоративної культури Інституту та Фахового коледжу.

5.3. Удосконалення соціального забезпечення співробітників Інституту та Фахового коледжу.

5.4. Запровадження сучасних інструментів менеджменту та організаційного розвитку.

5.5. Моніторинг якості системи інклюзивної освіти Інституту та Фахового коледжу.

5.6. Оптимізація структури Інституту та Фахового коледжу і розвиток матеріально-технічної бази.

5.7. Забезпечення обладнанням навчальних та наукових лабораторій.

5.8. Створення єдиного електронного інформаційно-комунікаційного середовища Інституту та Фахового коледжу.

5.9. Реалізація міжнародних освітніх проєктів та участь у міжнародних освітніх програмах.

5.10. Посилення наукового потенціалу Інституту та Фахового коледжу.